

Eber Ohlsson är full av berättelser från pumpstationens och VA-verkets historia. Den stora maskinhallen ser ut ungefär som den gjorde när den invigdes 1908. Fast utrustningen är modern.

Station med anor pumpar vidare

VÄRNHEM. En motorväg har byggts utanför husknoten, ett glasat upplevelsecentrum växer fram strax intill och snart ska hela bangården bredvid byggas om. Men Rosendals pumpstation lever vidare som den gjort i hundra år.

– Och ska göra i hundra år till, säger Ulf Nyberg som är avdelningschef på VA Syd med ansvar för pumpstationer och avloppsvatten.

Han börjar med att visa det sistnämnda, utsläppen från centrala staden precis som det ser ut när det rinner ner i avlopp och toaletter. Innan Rosendals pumpstation stod klar 1908 rann avloppsvattnet rakt ut i kanalerna.

Fram till 1963 pumpade Rosendal vattnet vidare ut i Öresund.

150 000 badkar per dygn

Nu flödar 30 000 kubikmeter per dygn in i Rosendals pumpgrop och skickas vidare till Sjölanda reningsverk. Det är ungefär lika mycket vatten som går åt för att fylla 150 000 badkar.

En del av de hundra år gamla ledningarna används fortfarande.

– Det är bra kvalitet och bra hantverk, säger Ulf Nyberg.

På väggen i den stora maskinhallen hänger en nivåmätare som används sedan huset var nytt. Den visar fortfarande när inflödet är så kraftigt att fler pumpar

måste startas. Fast det finns också modern elektronik som mäter nivåerna.

Utrustningen har bytts ut efterhand. Det finns flera pumpar och ett dieseldrivet elverk i reserv för strömavbrott. Men det är inte helt lätt att se vad som är gammalt och nytt.

FAKTA

En av Malmös tre stora pumpstationer

Sedan årsskiftet i år drivs Rosendals pumpstation av kommunalförbundet VA Syd. Det är en sammanslagning av Malmös och Lunds vatten- och avloppsverk. Rosendal är en av Malmös tre stora pumpstationer. När den byggdes var det den enda.

Förutom jubileumsskriften som nämns i artikeln finns det en bok om Malmös vatten- och avloppshistoria som heter "Den törstande staden". Boken finns att köpa i handeln.

Liksom verket har bestått slussas Malmöbornas spill iväg efter samma princip som för hundra år sedan. Avloppsvattnet sugns in och slungas med centrifugalkraft vidare ut i rören mot Sjölanda. På utsidan är den fem år gamla pumpen ett likadant tjockt rör som 1930-talets utrustning bredvid. Alltsammans målat i glänsande färger.

Ulf Nyberg berättar att huset senast renoverades för något år sedan men att det alltid vårdats med stor omsorg.

– Vi tänker försvara det med näbbar och klor, säger han.

Bodde i tjänstebostad

Ulf Nyberg ordnade jubileumsfirande för alla anställda igår. Han berättade hur förste maskinisten och hans stab turades om att job-

ba dygnet runt på stationen. Några av dem bodde i en tjänstebostad där McDonald's nu finns på andra sidan Stockholmsvägen.

– Men jag skulle gärna vilja veta mer om hur de levde, säger Ulf Nyberg i ventilkammaren.

Det är ett trångt utrymme dit gångna tiders maskinister tvingades gå lite då och då under dygnet och rensa bort skräp som stoppat avloppslödet.

I den stora tegelhallen uttrycker Eber Ohlsson sin glädje över jubileumsfirandet. Han är anställd på VA-verket sedan 40 år tillbaka men har också ett brinnande intresse för historia. Inför jubileet har han gjort en skrift om pumpstationen med en mängd uppgifter, berättelser om människor

bakom verket och gamla bilder.

– Det var ett prestigeprojekt. Att bygga stationen sågs som det viktigaste beslutet i fullmäktiges historia, berättar Eber Ohlsson.

Stadsarkitekten Salomon Sörensen ritade det omsorgsfullt dekorerade tegelhuset och det fick en ståtlig invigning av stadens honoratiories, stadens prästerskap samt ett ej obetydligt antal damer, som Sydsvenskan skrev vid det tillfället.

Se mer!
Bildspel med fler bilder från nu och då.
Sydsvenskan.se

Text:
Britt-Marie Bergström
britt-marie.bergstrom@sydsvenskan.se

Foto:
Anna Bank
anna.bank@sydsvenskan.se

Till vänster Rosendals pumpstation år 1908, när päronträdet framför byggnaden var ungt. Pumpstationen ser idag ut ungefär som för hundra år sedan men päronträdet har naturligtvis vuxit till sig.

